

## ส่วนที่ ๔

### การติดตามและประเมินผล

#### ๔.๑ การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โดยในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งนี้ แผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน ดังนั้น จึงต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดขึ้น ตามกระบวนการพิจารณาจากประชาคมท้องถิ่นระดับจังหวัด ร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ร่วมกันจัดทำ ทบทวน หรือเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ต่อไป และเพื่อให้สามารถบูรณาการกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและตอบสนองความต้องการของประชาชนอันจะนำไปสู่การจัดทำงบประมาณ ที่มีประสิทธิภาพในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง เป็นเครื่องมือในการพัฒนาท้องถิ่นให้เข้มแข็ง เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่น

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อนำไปสู่การบูรณาการร่วมกัน ให้เกิดความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด สามารถเชื่อมโยงไปสู่แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ไทยแลนด์ ๔.๐ และในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) จะต้องมีการติดตามและติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย รายละเอียดแนวทางการพิจารณาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์  
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

| ประเด็นการพิจารณา                                              | คะแนน |
|----------------------------------------------------------------|-------|
| ๑. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น | ๒๐    |
| ๒. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ                             | ๒๐    |
| ๓. ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย                                        | ๖๐    |
| ๓.๑ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น                      | (๑๐)  |
| ๓.๒ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด          | (๑๐)  |
| ๓.๓ ยุทธศาสตร์จังหวัด                                          | (๑๐)  |
| ๓.๔ วิสัยทัศน์                                                 | (๕)   |
| ๓.๕ กลยุทธ์                                                    | (๕)   |
| ๓.๖ เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์                          | (๕)   |
| ๓.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์                                        | (๕)   |
| ๓.๘ แผนงาน                                                     | (๕)   |
| ๓.๙ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม                         | (๕)   |
| รวมคะแนน                                                       | ๑๐๐   |

**แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์  
เพื่อความสะดวกคล่องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

| ประเด็นการพิจารณา                                              | รายละเอียดหลักเกณฑ์                                                                                                                                                                                                                                                                     | คะแนนเต็ม | คะแนนที่ได้ |
|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------------|
| ๑. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น | <b>ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้</b><br>(๑) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านกายภาพ เช่น ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะของที่ดิน ลักษณะของแหล่งน้ำ ลักษณะของป่าไม้ ฯลฯ ด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครองการเลือกตั้ง ฯลฯ                                    | ๒๐<br>(๓) |             |
|                                                                | (๒) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ ประชากร เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร และช่วงอายุและจำนวนประชากร ฯลฯ                                                                                                                                    | (๒)       |             |
|                                                                | (๓) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางสังคม เช่น การศึกษา สาธารณสุข อาชญากรรม ยาเสพติด การสังคมสงเคราะห์                                                                                                                                                                                            | (๒)       |             |
|                                                                | (๔) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบริหารพื้นฐาน เช่น การคมนาคมขนส่ง การไฟฟ้า การประปา โทรศัพท์ ฯลฯ                                                                                                                                                                                                 | (๒)       |             |
|                                                                | (๕) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ เช่น การเกษตร การประมง การประมง การบริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การพาณิชย์/กลุ่มอาชีพแรงงาน ฯลฯ                                                                                                                                                      | (๒)       |             |
|                                                                | (๖) ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เช่น การนับถือศาสนา ประเพณี และงานประจำปี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น สินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึก ฯลฯ และอื่นๆ                                                                                                                              | (๒)       |             |
|                                                                | (๗) ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำ ป่าไม้ ภูเขา คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ                                                                                                                                                                                                 | (๒)       |             |
|                                                                | (๘) การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือการใช้ข้อมูล จปฐ.                                                                                                                                                                                                          | (๒)       |             |
|                                                                | (๙) การประชุมประชาคมท้องถิ่น รูปแบบ วิธีการ และการดำเนินการประชุมประชาคมท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมแก้ไขปัญหาร่วมปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น | (๓)       |             |

| ประเด็น<br>การพิจารณา                                         | รายละเอียดหลักเกณฑ์                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | คะแนน<br>เต็ม | คะแนน<br>ที่ได้ |
|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-----------------|
| ๒. การวิเคราะห์<br>สถานการณ์และ<br>ศักยภาพ                    | <b>ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้</b><br>(๑) การวิเคราะห์ที่ครอบคลุมความเชื่อมโยง ความสอดคล้องยุทธศาสตร์<br>จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต<br>จังหวัด ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของ<br>ผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี<br>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand ๔.๐ | ๒๐<br>(๕)     |                 |
|                                                               | (๒) การวิเคราะห์การใช้ผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะและการบังคับ<br>ใช้ผลของการบังคับใช้ สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นต่อการพัฒนาท้องถิ่น                                                                                                                                                                                                                    | (๓)           |                 |
|                                                               | (๓) การวิเคราะห์ทางสังคม เช่น ด้านแรงงาน การศึกษา สาธารณสุข<br>ความยากจน อาชญากรรม ปัญหายาเสพติด<br>เทคโนโลยี จารีต ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น                                                                                                                                                                                    | (๓)           |                 |
|                                                               | (๔) การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านรายได้ครัวเรือน การส่งเสริม<br>อาชีพ กลุ่มอาชีพ กลุ่มทางสังคม การพัฒนาอาชีพและกลุ่มต่างๆ<br>สภาพทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ทั่วไป เป็นต้น                                                                                                                                                                    | (๓)           |                 |
|                                                               | (๕) การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว ธรรมชาติต่างๆ ทาง<br>ภูมิศาสตร์ กระบวนการหรือสิ่งที่เกิดขึ้น การประดิษฐ์ที่มีผลต่อ<br>สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา                                                                                                                                                                                           | (๓)           |                 |
|                                                               | (๖) ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาใน<br>ปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่น ด้วยเทคนิค<br>SWOT Analysis ที่อาจส่งผลต่อการดำเนินงานได้แก่ S-Strengit (จุด<br>แข็ง) W-Weakness (จุดอ่อน) O-Opportunity (โอกาส) และT-<br>Therats (อุปสรรค)                                                                                | (๓)           |                 |
| ๓. ยุทธศาสตร์                                                 | <b>ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้</b> สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ<br>สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น ประเด็นปัญหาการพัฒนาและแนวทางการ<br>พัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ<br>เชื่อมโยงหลักพระราชบัญญัติแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนา<br>เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand ๔.๐                                              | ๖๐<br>(๑๐)    |                 |
| ๓.๑ ยุทธศาสตร์ของ<br>องค์กรปกครองส่วน<br>ท้องถิ่น             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |               |                 |
| ๓.๒ ยุทธศาสตร์ของ<br>องค์กรปกครองส่วน<br>ท้องถิ่นในเขตจังหวัด | สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของ<br>ท้องถิ่น และยุทธศาสตร์จังหวัด และเชื่อมโยงหลักพระราชบัญญัติแผน<br>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและ<br>Thailand ๔.๐                                                                                                                                            | (๑๐)          |                 |
| ๓.๓ ยุทธศาสตร์<br>จังหวัด                                     | สอดคล้องกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์พัฒนาภาค<br>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการ<br>แผ่นดิน นโยบาย/ยุทธศาสตร์ คสช. และนโยบายรัฐบาล หลักประชา<br>รัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และThailand ๔.๐                                                                                                                              | (๑๐)          |                 |

| ประเด็นการพิจารณา                      | รายละเอียดหลักเกณฑ์                                                                                                                                                                                                                                                                                        | คะแนนเต็ม | คะแนนที่ได้ |
|----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------------|
| ๓.๔ วิสัยทัศน์                         | วิสัยทัศน์ ซึ่งมีลักษณะแสดงสถานภาพที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการจะเป็นหรือบรรลุถึงอนาคตอย่างชัดเจน สอดคล้องกับโอกาสและศักยภาพที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสัมพันธ์กับโครงการพัฒนา                                                                                                   | (๕)       |             |
| ๓.๕ กลยุทธ์                            | แสดงให้เห็นช่องทาง วิธีการ ภารกิจหรือสิ่งที่ต้องทำตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ หรือแสดงให้เห็นถึงความชัดเจนในสิ่งที่จะดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น                                                                                                          | (๕)       |             |
| ๓.๖ เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์  | เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์มีความสอดคล้องและสนับสนุนต่อกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น มุ่งหมายสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ชัดเจน                                                                                                                                                                                         | (๕)       |             |
| ๓.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning)  | ความมุ่งมั่นอันแน่วแน่ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเกิดจากศักยภาพของพื้นที่จริง ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จทางยุทธศาสตร์                                                                                                                                       | (๕)       |             |
| ๓.๘ แผนงาน                             | แผนงานหรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต กำหนดจุดมุ่งหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือแผนงานที่เกิดจากเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ จุดยืนทางยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความชัดเจน นำไปสู่การทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นในแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยระบุแผนงานและความเชื่อมโยงดังกล่าว        | (๕)       |             |
| ๓.๙ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม | ความเชื่อมโยงองค์รวมที่นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดผลผลิต/โครงการจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ Thailand ๔.๐ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด /แผนพัฒนาจังหวัดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด และยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น | (๕)       |             |
| รวมคะแนน                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ๑๐๐       |             |

## ๔.๒ การติดตามและประเมินผลโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีการติดตามและประเมินผลโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย รายละเอียดแนวทางการพิจารณาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

### แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

| ประเด็นการพิจารณา                                                                                    | คะแนน |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| ๑. การสรุปสถานการณ์การพิจารณา                                                                        | ๑๐    |
| ๒. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ                                       | ๑๐    |
| ๓. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ                                       | ๑๐    |
| ๔. แผนงานและยุทธศาสตร์การพิจารณา                                                                     | ๑๐    |
| ๕. โครงการพัฒนา ประกอบด้วย                                                                           | ๖๐    |
| ๕.๑ ความชัดเจนของชื่อโครงการ                                                                         | (๕)   |
| ๕.๒ กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ                                                              | (๕)   |
| ๕.๓ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง                         | (๕)   |
| ๕.๔ โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี                                                  | (๕)   |
| ๕.๕ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ                    | (๕)   |
| ๕.๖ โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand ๔.๐                                                            | (๕)   |
| ๕.๗ โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด                                                              | (๕)   |
| ๕.๘ โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักปรัชญา | (๕)   |
| ๕.๙ งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)                                            | (๕)   |
| ๕.๑๐ มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ                                                 | (๕)   |
| ๕.๑๑ มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลคาดว่าจะได้รับ                         | (๕)   |
| ๕.๑๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์                                                     | (๕)   |
| รวมคะแนน                                                                                             | ๑๐๐   |

| ประเด็น<br>การพิจารณา                                                              | รายละเอียดหลักเกณฑ์                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | คะแนนเต็ม | คะแนนที่<br>ได้ |
|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------------|
| ๑. การสรุป<br>สถานการณ์การ<br>พัฒนา                                                | เป็นการวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครอง<br>ส่วนท้องถิ่น (ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand<br>(Demand Analysis)/Global Demand และ Trend ปัจจุบันและ<br>สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้อง<br>ประกอบด้วยการวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคม, ด้าน<br>ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ๑๐        |                 |
| ๒. การ<br>ประเมินผลการ<br>นำแผนพัฒนา<br>ท้องถิ่นสู่ปีไป<br>ปฏิบัติในเชิง<br>ปริมาณ | ๑) การควบคุมที่มีตัวเลขต่างๆ เพื่อนำมาใช้วัดผลในเชิงปริมาณ เช่น<br>การวัดจำนวนโครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ก็คือผลผลิตนั่นเองว่า<br>เป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้หรือไม่จำนวนที่ดำเนินการจริงตามที่<br>ได้กำหนดไว้เท่าไร จำนวนที่ไม่สามารถดำเนินการได้มีจำนวน<br>เท่าไร สามารถอธิบายได้ตามหลักประสิทธิภาพ (Efficiency) ของ<br>การพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้<br>๒) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่<br>ดำเนินการในเชิงปริมาณ (Qualitative)                                                                                                                                                                                                                | ๑๐        |                 |
| ๓. การ<br>ประเมินผลการ<br>นำแผนพัฒนา<br>ท้องถิ่นสู่ปีไป<br>ปฏิบัติในเชิง<br>คุณภาพ | ๑) การประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพคือการ<br>นำเอาเทคนิคๆ มาใช้เพื่อวัดค่าภารกิจ โครงการ กิจกรรม งานต่างๆ<br>ที่ดำเนินการในพื้นที่นั้นๆ ตรงต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่<br>และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่หรือไม่ ประชาชนพึงพอใจหรือไม่<br>สิ่งของ วัสดุ ครุภัณฑ์ การดำเนินการต่างๆ มีสภาพหรือลักษณะ<br>ถูกต้อง คงทน ถาวร สามารถใช้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่ง<br>เป็นไปตามหลักประสิทธิผล (Effectiveness) ผลการปฏิบัติราชการ<br>ตามที่บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการ<br>ตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับ<br>ส่วนราชการหรือหน่วยงาน<br>๒) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่<br>ดำเนินการในเชิงคุณภาพ (Qualitative) | ๑๐        |                 |
| ๔. แผนงานและ<br>ยุทธศาสตร์การ<br>พัฒนา                                             | ๑) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ มีความสอดคล้องกับ<br>ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติต่างๆ จนนำไปสู่<br>การจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้ SWOT Analysis/Demand<br>(Demand Analysis)/Global Demand/<br>Trend หรือหลักการบูรณาการ (Integration) กับองค์กรปกครอง<br>ส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ติดต่อกัน<br>๒) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ ที่สอดคล้องกับการ<br>แก้ไขปัญหาความยากจน หลักประชารัฐ                                                                                                                                                                                                                                                          | ๑๐        |                 |

แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการ  
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

| ประเด็น<br>การพิจารณา                                                                                                     | รายละเอียดหลักเกณฑ์                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | คะแนน<br>เต็ม | คะแนน<br>ที่ได้ |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-----------------|
| ๕.๖ โครงการมีความ<br>สอดคล้อง                                                                                             | โครงการมีลักษณะหรือสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ<br>ไปสู่ Value-Based Economy หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม<br>ทำน้อย ได้มาก เช่น (๑) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า โภคภัณฑ์ไปสู่สินค้า<br>เชิงนวัตกรรม (๒) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วย<br>ภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์<br>และนวัตกรรม (๓) เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้น<br>ภาคบริการมากขึ้น รวมถึงโครงการที่เติมเต็มด้วยวิทยาการ ความคิด<br>สร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนา<br>แล้วต่อยอดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ เช่น ด้านการเกษตร<br>เทคโนโลยีชีวภาพ สาธารณสุข วัฒนธรรม ฯลฯ | (๕)           | ๕               |
| ๕.๗ โครงการ<br>สอดคล้องกับ<br>ยุทธศาสตร์จังหวัด                                                                           | โครงการพัฒนาท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับห้วงระยะเวลาของ<br>แผนพัฒนาจังหวัดที่ได้กำเนิดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นเสมือน<br>หนึ่งการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ซึ่งไม่สามารถแยกส่วนใดส่วนหนึ่ง<br>ออกจากกันได้ นอกจากนี้โครงการพัฒนาท้องถิ่นต้องเป็นโครงการ<br>เชื่อมต่อหรือเดินทางไปด้วยกันกับยุทธศาสตร์จังหวัดที่ได้กำหนดขึ้นเป็น<br>ปัจจุบัน                                                                                                                                                                                                                                                                                      | (๕)           | ๕               |
| ๕.๘ โครงการแก้ไข<br>ปัญหาความยากจน<br>หรือการเสริมสร้างให้<br>ประเทศชาติมั่นคง<br>มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้<br>หลักประชารัฐ | เป็นโครงการที่ดำเนินการภายใต้พื้นฐานความพอเพียงที่ประชาชน<br>ดำเนินการเองหรือร่วมดำเนินการ เป็นโครงการต่อยอดและขยายได้ เป็น<br>โครงการที่ประชาชนต้องการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งมีลักษณะที่จะให้<br>ท้องถิ่นมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นท้องถิ่นที่พัฒนาแล้วด้วยการ<br>พัฒนาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | (๕)           | ๕               |
| ๕.๙ งบประมาณมี<br>ความสอดคล้องกับ<br>เป้าหมาย(ผลผลิต<br>ของโครงการ)                                                       | งบประมาณโครงการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ ๕ ประการในการ<br>จัดทำโครงการได้แก่ (๑) ความประหยัด (Economy) (๒) ความมี<br>ประสิทธิภาพ (Efficiency) (๓) ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) (๔)<br>ความยุติธรรม (Equity) (๕) ความโปร่งใส (Transparency)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | (๕)           | ๕               |
| ๕.๑๐ มีการประมาณ<br>การราคาถูกต้องตาม<br>หลักวิธีการ<br>งบประมาณ                                                          | การประมาณราคาเพื่อการพัฒนาต้องให้สอดคล้องกับโครงการถูกต้อง<br>ตามหลักวิชาการทางช่าง หลักของราคากลาง ราคากลางท้องถิ่น มีความ<br>โปร่งใสในการกำหนดราคาและตรวจสอบในเชิงประจักษ์                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | (๕)           | ๕               |

| ประเด็น<br>การพิจารณา                                                           | รายละเอียดหลักเกณฑ์                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | คะแนน<br>เต็ม | คะแนน<br>ที่ได้ |
|---------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-----------------|
| ๕.๑๑ มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ | มีการกำหนดตัวชี้วัดผลงาน (Key Performancy Indicator : KPI) ที่ สามารถวัดได้ (measurable) ใช้บอกประสิทธิผล (effectiveness) ใช้บอกประสิทธิภาพ (efficiency) ได้ เช่น การกำหนดความพึงพอใจ การกำหนดร้อยละ การกำหนดอันเกิดจากผลของวัตถุประสงค์ที่เกิดขึ้นที่สิ่งที่ได้รับ (การคาดการณ์ คาดว่าจะได้รับ)                                                                                                                                                                                          | (๕)           |                 |
| ๕.๑๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับสอดคล้องกับวัตถุประสงค์                                 | ผลที่ได้รับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงจากการดำเนินการตามโครงการพัฒนาซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การได้ผลหรือผลที่เกิดขึ้นจะต้องเท่ากับวัตถุประสงค์หรือมากกว่าวัตถุประสงค์ ซึ่งการเขียนวัตถุประสงค์ควรคำนึงถึง (๑) ความเป็นไปได้และมีความเฉพาะเจาะจง ในการดำเนินงานตามโครงการ (๒) วัดและประเมินผลดับของความสำเร็จได้ (๓) ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุดและสามารถปฏิบัติได้ (๔) เป็นเหตุเป็นผล สอดคล้องกับความเป็นจริง (๕) ส่งผลต่อการบ่งบอกเวลาได้ | (๕)           |                 |
| รวมคะแนน                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | ๑๐๐           |                 |

### ๔.๓ สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนา เป็นแนวทางในการบริหารพัฒนาท้องถิ่นให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุดในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ก่อให้เกิดประโยชน์และสามารถตอบสนองความต้องการพัฒนาของประชาชน โดยพิจารณาบรรจุโครงการในงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสม โดยจะต้องมีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นการสรุปผลในการรวมของท้องถิ่น เป็นการติดตามผลการนำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าเกิดผลทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ อย่างไร ซึ่งสามารถวัดผลได้ทั้งเชิงสถิติต่างๆ ตาราง กราฟ และการพรรณนา ดังนี้



| สรุปรายงานผลการดำเนินการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. .... |                                                                          |         |          |                                                 |                                         |                                             |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|---------|----------|-------------------------------------------------|-----------------------------------------|---------------------------------------------|
| ลำดับ<br>ที่                                       | รายการ                                                                   | โครงการ | งบประมาณ | โครงการที่สามารถดำเนินการได้ (.....<br>โครงการ) |                                         |                                             |
|                                                    |                                                                          |         |          | คิดเป็นร้อยละ<br>ของแผนพัฒนา<br>ท้องถิ่นสี่ปี   | คิดเป็นร้อยละ<br>ของแผนการ<br>ดำเนินงาน | คิดเป็นร้อยละ<br>ของข้อบัญญัติ+<br>เงินสะสม |
| ๑                                                  | บรรจุในแผนพัฒนา<br>ท้องถิ่น                                              |         |          |                                                 |                                         |                                             |
| ๒                                                  | ตั้งในข้อบัญญัติ<br>งบประมาณ                                             |         |          |                                                 |                                         |                                             |
| ๓                                                  | จากเงินสะสม                                                              |         |          |                                                 |                                         |                                             |
| ๔                                                  | จัดทำแผนการ<br>ดำเนินงาน<br>- ข้อบัญญัติ = ..... +<br>- เงินสะสม = ..... |         |          |                                                 |                                         |                                             |
| ๕                                                  | สามารถดำเนินการได้<br>- ข้อบัญญัติ = ..... +<br>- เงินสะสม = .....       |         |          |                                                 |                                         |                                             |

### (๑.๒) การวัดผลในเชิงคุณภาพ (Quality)

การจัดผลเชิงคุณภาพ ใช้การสำรวจความพึงพอใจในการวัดผลเชิงคุณภาพโดยภาพรวม โดยได้มีการประเมินความพึงพอใจ ซึ่งการประเมินความพึงพอใจทำให้ทราบถึงผลเชิงคุณภาพในการดำเนินงานของเทศบาลในภาพรวม

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจ มีดังนี้

แบบที่ ๓/๓ แบบประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบที่ ๓/๔ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการในงานบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ให้หน่วยงานภายนอกดำเนินการ)

### ๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

#### ๓.๑ การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

##### (๑) การวัดผลในเชิงปริมาณ

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุดในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนานั้นจะต้องมีการติดตามและประเมินแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อ ๑๓ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินแผนพัฒนาเป็นผู้ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ซึ่งคณะกรรมการจะต้องดำเนินการกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

### โดยเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลในเชิงปริมาณ มีดังนี้

- แบบที่ ๑ การกำกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- แบบที่ ๒ แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- แบบที่ ๓/๑ แบบประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์
- แบบประเมินคุณภาพของแผนพัฒนา

การติดตามและประเมินผลด้วยระบบ e-plan ([www.dla.go.th](http://www.dla.go.th))

## ๔.๔ ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นใน

### (๑) ผลกระทบนำไปสู่อานาคต

(๑.๑) ปัญหาสาธารณภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันได้แก่ ภัยแล้ง วาตะภัย น้ำท่วม อัคคีภัย ที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน แนวทางการแก้ไข คือพิจารณาวางแผนการดำเนินการป้องกัน ก่อนเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ หลังเกิดเหตุ บรรจุแผนงาน โครงการ กิจกรรม การให้ความช่วยเหลือต่างๆ จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสามารถดำเนินการได้ทันทั่วถึง

(๑.๒) ปัญหาโรคระบาดที่เกิดจากคน เกิดจากสัตว์ ที่ส่งผลอันตราย หรือต่อชีวิตประชาชน และสัตว์ต่างๆ ในตำบล ซึ่งได้แก่ โรคไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดนก โรคมือ เท้า ปาก ที่เกิดขึ้นกับเด็กๆ โรคพิษสุนัขบ้า แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ ฝึกอบรม ประชาสัมพันธ์ รมรณรงค์ป้องกัน ลงพื้นที่ระงับการเกิดโรคระบาด การทำลาย การรักษา

(๑.๓) ปัญหาประชาชนมีรายได้น้อย การศึกษาต่ำ ประชาชนในตำบลยังมีคนรายได้น้อย มีหนี้สินเยอะ ไม่เพียงพอในการดำรงชีวิต ค่าครองชีพสูง แนวทางการแก้ไขปัญหา ให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ สาธิตการประกอบอาชีพ ช่วยเหลือประชาชนซ่อมแซมบ้านคนจน ผู้มีรายได้น้อย ส่งเสริมด้านการศึกษาโดยการจัดการบริการสาธารณสุขด้านการศึกษา สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ให้กับเด็กนักเรียน จ้างเด็กนักเรียนในช่วงปิดภาคเรียนเพื่อมีรายได้

(๑.๔) ปัญหายาเสพติดในตำบล ในพื้นที่พบว่ามีการค้ายาเสพติด และผู้ติดยาเสพติด แต่เพื่อเป็นการป้องกัน มีแนวทางการป้องกัน โดยการลงพื้นที่ค้นหา การรณรงค์ป้องกัน การให้ความรู้กับประชาชนได้ทราบถึงโทษของยาเสพติด

(๑.๕) ปัญหาการสัญจรไปมาของประชาชนในตำบล เนื่องจาก ในตำบลด้านโครงสร้างพื้นฐาน เส้นทางคมนาคมบางหมู่บ้านยังเป็น ถนนดิน ถนนลูกรัง ช่วงฤดูฝนถนนลื่น เป็นหลุมเป็นบ่อ

เกิดปัญหาในการสัญจรไปมาของประชาชน เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ การคมนาคมล่าช้า แนวทางการแก้ไข จัดทำแผนงาน โครงการก่อสร้างถนนในเส้นทางสำคัญ พิจารณาเสนอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

## (๒) ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

(๒.๑) ข้อสังเกต จากการสำรวจข้อมูล การลงพื้นที่ในตำบล จะเห็นว่าประชาชนยังมีปัญหาที่จะต้องดำเนินการแก้ไขอยู่มาก ดังนี้ ด้านการศึกษา สาธารณสุข ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สวัสดิการสังคม การเกษตร เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การพัฒนาอาชีพ เส้นทางคมนาคมขนส่ง/ไฟฟ้า/น้ำประปา/แหล่งน้ำเพื่ออุปโภค – บริโภค ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล จากปัญหาด้านต่างๆ ประชาชนไม่สามารถแก้ไขปัญหาเองได้จึงต้องเสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแก้ไข ทำให้มีการเสนอโครงการเข้ามาเป็นจำนวนมาก ซึ่งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีจำกัดไม่เพียงพอต่อการจัดการได้

(๒.๒) ข้อเสนอแนะ จากข้อสังเกตดังกล่าว มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ดังนี้ ปัญหาต่างๆ ที่ถูกเสนอมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น ควรนำมาพิจารณาจัดลำดับความสำคัญโดยประชาคมท้องถิ่น ซึ่งมีหลายภาคส่วน ประกอบไปด้วย คณะกรรมการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้นำหมู่บ้าน ตัวแทนส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชนทั่วไป ร่วมกันพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ และพิจารณาบรรจุเข้าแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป กรณีโครงการที่เกินศักยภาพที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

(๒.๓) ผลจากการพัฒนา จากการพัฒนาที่ผ่านมาพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้ในหลายเรื่อง และครอบคลุมทุกด้าน มีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ประชาชนมีความพึงพอใจ แต่ก็ยังมีปัญหาที่จะต้องแก้ไขต่อไป ไม่ว่าจะเป็นด้านสิ่งแวดล้อมที่ยังมีการเผาหญ้า อ้อย ตอข้าวในช่วงเวลาเก็บเกี่ยว การเลี้ยงสัตว์ ที่ส่งกลิ่นเหม็นรำคาญ เส้นทางคมนาคมยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่

\*\*\*\*\*